

7226 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesi uyarınca şikayet süresi dahil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm sürelerin * tarihinden * tarihine kadar durdurulduğu, idareye ilişkin şikayetlerin bir hakkın kullanılmasına yönelik olduğu, ancak idare tarafından bu sürenin devam ettirildiği ve ihale dokümanının kesinleşmediğinin dikkate alınması gerektiği, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkeleri gereğince kamuoyu denetimi,

saydamlık ve eşitlik ilkelerinin ihlal edildiği, mevcut haliyle devam eden ihale konusu işin sözleşmesinin ihale tarihi itibariyle sona ermeyeceği, dolayısıyla ihalenin ertelenmesi gerektiği hk

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz." hükmü,

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim Kontrol Kanunu'nun "Gelecek yıllara yaygın yüklenmeler" başlıklı 28'inci maddesinde "Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, bir malî yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan yatırım projeleri için gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişebilir. Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planında yer alan projeler için 2.7.1992 tarihli ve 3833 sayılı Kanun çerçevesinde gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye, (...) Milli Savunma Bakanlığı (...) yetkilidir.

Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bir mali yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan asayiş ve güvenlik hizmetlerine yönelik alımları için gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Dışışleri Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığının onayıyla, yabancı ÷lkelerde dış temsilcilik binası veya arsa satın alınması, bina yaptırılması veya kiralanması için gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişebilir.

Yıllı bütçesinde ödeneği bulunması ve merkezî yönetim kapsamındaki idareler için Cumhurbaşkanlığının onayıyla; satın alma suretiyle edinilmesi ekonomik olmayan her türlü makine-teçhizat, cihazlar ve taşıtlar ile hava ambulansı ve yangınla mücadele amacıyla hava ve deniz araçlarının kiralanması veya finansal kiralama suretiyle temini; afet ve acil durumlar için kurulan lojistik depoların işletilmesiyle ilgili hizmetleri, yemek (beşinci fıkra kapsamındaki yemek hizmetleri hariç) ve personel taşıma hizmetleri, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Kanuna göre sağlanan sabit ve ankesörlü telefon hizmetleri ile acil yardım çağrıları hizmetleri, internet erişim hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri, elektrik ve doğalgaz alımları, harita, plan, proje, etüt ve müşavirlik hizmetleri, 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanuna göre yapılan sınav işlemleri ile sınırlı olmak üzere basım, dağıtım, nakil, kamera kaydı ve izlenmesi ile sınav güvenliği ve gizliliği kapsamındaki alımlar, ulusal araştırma geliştirme kurumlarının süreli ve süresiz yayın alımları, orman ağaçlandırma ve amenajman işleri, kit karşılığı cihaz, ilaç, tıbbi cihaz, aşı ve anti-serum alımı için; süresi üç yılı geçmemek, finansal kiralama suretiyle temin edileceklerde ise dört yıl olmak üzere üst yöneticinin onayıyla gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişilebilir. Bu fıkroda sayılanlar dışında, birden fazla yıla yaygın olması zorunluluğu bulunan veya ekonomik olan diğer mal ve hizmet alımlarını, yüklenme süresi 3 yılı geçmemek üzere belirlemeye ve bu fıkroda belirlenen süreleri beş katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4/1/2002 tarihli

ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresi üç yıl olup, işin niteliğinden veya süresinden kaynaklanan zorunlu hâllerde bu süre gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabilir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen Kanun hükmünden, idarelerin belirtilen mal ve hizmet alımları için, yılı bütçesinde ödeneği bulunması ve merkezî yönetim kapsamındaki idareler için Cumhurbaşkanlığı’nın onayının alınması koşuluyla, finansal kiralama suretiyle temin edileceklerde dört, diğer usullerle temin edileceklerde ise üç yılı geçmemek üzere üst yöneticinin onayıyla yıllara yaygın yüklenmeye girişebilmelerine imkan tanındığı anlaşılmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye bütçesi” başlıklı 61’inci maddesinde “Belediyenin stratejik plânına ve performans programına uygun olarak hazırlanan bütçe, belediyenin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösterir, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin verir. Bütçeye ayrıntılı harcama programları ile finansman programları eklenir. Bütçe yılı Devlet malî yılı ile aynıdır. Bütçe dışı harcama yapılamaz. Belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur.” hükmü,

Aynı Kanun’un “Gelecek yıllara yaygın hizmet yüklenmeleri” başlıklı 67’nci maddesinde “Belediyede belediye meclisinin, belediyeye bağlı kuruluşlarda yetkili organın kararı ile park, bahçe, sera, refüj, kaldırım ve havuz bakımı ve tamiri; araç kiralama, kontrollük, temizlik, güvenlik ve yemek hizmetleri;

makine-teçhizat bakım ve onarım işleri; bilgisayar sistem ve santralleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri; sağlıkla ilgili destek hizmetleri; fuar, panayır ve sergi hizmetleri; baraj, arıtma ve katı atık tesislerine ilişkin hizmetler; kanal bakım ve temizleme, alt yapı ve asfalt yapım ve onarımı, trafik sinyalizasyon ve aydınlatma bakımı, sayaç okuma ve sayaç sökme-takma işleri ile ilgili hizmetler; toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri; sosyal tesislerin işletilmesi ile ilgili işler, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir.” hükmü yer almaktadır.

İdari Şartname’nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu hizmetin;

a) Adı: Akıllı Ücret Toplama Sistemi İşletim

b) Miktarı ve türü: 1452 günlük akıllı ücret toplama sistemi işletim hizmetinin teknik özellikleri ve detay bilgileri Teknik Şartnamede belirtilmiştir.

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

c) Yapılacağı yer: İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde

ç) Bu bent boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Aynı Şartname’nin “Devir Süresi, İşin Başlangıç Tarihi ve İşin Süresi” başlıklı 4’üncü maddesinde “İşin süresi sözleşme imzalandıktan sonra;

4.1. Sözleşmenin imzalanmasından itibaren işin başlangıç tarihine kadar 120 (yüz yirmi) takvim günü “Hazırlık Aşaması ve Mevcut EÜTS’nin Devir Alınması İşlemleri”

4.2. Hazırlık Aşaması ve Mevcut EÜTS’nin Devir Alınması İşlemleri’nin bitmesinin ardından

1452 (bin dört yüz elli iki) takvim günü “İşletme Aşaması”dır (işin bitim tarihine kadar). İhale sözleşmesinin süresinin bitim tarihi 5393 Sayılı Belediye Kanunun 67. maddesinde belirtildiği üzere ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmeyecektir.” düzenlemesi yer almaktadır.

Sözleşme Tasarısı’nın “İşin süresi” başlıklı 9’uncu maddesinde “9.1. İşin süresi, işe başlama tarihinden itibaren 1452 (bin dört yüz elli iki) gündür

9.2. Bu sözleşmenin uygulanmasında sürelerin hesabı takvim günü esasına göre yapılmıştır.” düzenlemesi,

Aynı Tasarı’nın “İşin yapılma yeri, işyeri teslim ve işe başlama tarihi” başlıklı 10’uncu maddesinde “... 10.2. İşyerinin teslimine ilişkin esaslar ve işe başlama tarihi: İşyeri teslimi yapılmayacak ve sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren 120 (yüz yirmi) gün içinde işe başlanacaktır.” düzenlemesi yer almaktadır.

Sözleşme Tasarısı’nda işin süresinin işe başlama tarihinden itibaren 1452 gün (yaklaşık 4 yıl) olduğu, bununla birlikte Teknik Şartname’nin 4’üncü maddesinde sözleşme süresinin bitim tarihinin 5393 Sayılı Belediye Kanunu’nun 67’nci maddesi gereğince ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmeyeceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 61’inci maddede belediye bütçesinin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösterecek şekilde hazırlanacağı belirtilerek, 67’nci maddede belirtilen hizmetlerin ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülmesinde gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişilebilmesine izin verilmiş, ancak söz konusu

yüklenmelerin süresine ilişkin olarak açık bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

5393 sayılı Kanun'un 67'nci maddesinin gerekçesi "Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak birden fazla yıla sarkan park, bahçe ve havuz bakımı; araç kiralama, temizlik ve yemek hizmetleri; bilgisayar, faks, fotokopi gibi teknolojik ürünlerin bakım ve onarımı gibi işlerde, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere gelecek yıllara yaygın yüklenme imkânı getirilerek hizmetlerin etkili, verimli ve ekonomik olarak sunulması imkânı getirilmektedir." şeklinde ifade edilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 67'nci maddesinin gerekçesinden, 67'nci maddede yer alan hükümlerin, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nu arasında paralellik sağlamak amacıyla getirildiği anlaşılmaktadır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ise gelecek yıllara yaygın yüklenmelerde, finansal kiralama suretiyle temin edilecek mal ve hizmetler hariç olmak üzere, yüklenme süresinin 3 yılı geçemeyeceği ilkesini benimsemiştir.

Diğer taraftan, 5393 sayılı Kanun'un 67'nci maddesi çerçevesinde, gelecek yıllara yaygın hizmet yüklenmelerinin süresinin ilk mahalli idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere belirlenmesinin amacının, seçim sonrasında iş başına gelecek yeni yönetimin hareket alanının, önceki yönetim tarafından girilen yıllara yaygın yüklenmelerle kısıtlanmasının önüne geçmek olduğu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 28'inci ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 61'nci maddelerine aykırı şekilde,

3 yılı aşan gelecek yıllara yaygın hizmet yüklenmelerine olanak tanımak olmadığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, 5393 sayılı Kanun'un 61'inci maddesi uyarınca, belediye bütçelerinin azami 3 yıllık yapılabileceği hükmü; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesi uyarınca ödeneği olmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamayacağı ilkesi; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 28'inci maddesi uyarınca gelecek yıllara yaygın yüklenmelerin süresinin 3 yılı geçemeyeceği hükmü ile 5393 sayılı Kanun'un 67'nci maddesinin gerekçesi birlikte değerlendirildiğinde, 5393 sayılı Kanun'un 67'nci maddesinin belediyelere 3 yılı geçen gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmelerine olanak sağlayacak şekilde yorumlanamayacağı sonucuna varılmıştır.

Yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmeler sonucunda, başvuruya konu "Akıllı Ücret Toplama Sistemi İşletim" hizmeti alımı için 1452 gün sürecek şekilde ihaleye çıkılması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Bu bakımdan başvuruya konu ihalenin iptali gerekmektedir.

Toplantı No	: 2020/025
Gündem No	: 42
Karar Tarihi	: 04.06.2020
Karar No	: 2020/UH.I-1004